

BOSNA I HERCEGOVINA
REPUBLIKA SRPSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE SRPSKE
BROJ: 80 0 P 128071 23 Rev
Banjaluka, 17.07.2024. godine

Vrhovni sud Republike Srpske u vijeću sastavljenom od sudija, Violande Šubarić, kao predsjednika vijeća, Davorke Delić i Rose Obradović, kao članova vijeća, u pravnoj stvari tužioca Z.M. iz D., zastupanog po punomoćnicima Draženu Nikoliću i Anji Draganić, advokatima iz Bijeljine, protiv tuženog M. Đ., sina Č. iz D., zastupanog po punomoćniku Vojislavu Draškoviću, advokatu iz Bijeljine, uz učešće umješaka J.Đ. na strani tuženog, zastupane po punomoćniku Vojislavu Draškoviću, advokatu iz Bijeljine, radi utvrđenja prava vlasništva, vrijednost predmeta spora: 49.000,00 KM, odlučujući o reviziji tužioca izjavljenoj protiv rješenja Okružnog suda u Bijeljini broj 80 0 P 128071 23 Gž 2 od 09.06.2023. godine, na sjednici održanoj dana 17.07.2024. godine, donio je

RJEŠENJE

Revizija se odbija.

Obrazloženje

Prvostepenim rješenjem Osnovnog suda u Bijeljini broj 80 0 P 128071 23 P 2 od 24.03.2023. godine tužba u ovoj pravnoj stvari je odbačena.

Drugostepenim rješenjem Okružnog suda u Bijeljini broj 80 0 P 128071 23 Gž 2 od 09.06.2023. godine žalba tužioca je odbijena i prvostepeno rješenje potvrđeno.

Blagovremeno izjavljenom revizijom drugostepeno rješenje pobija tužilac, zbog povrede odredaba parničnog postupka i pogrešne primjene materijalnog prava, s prijedlogom da se revizija usvoji, pobijano rješenje preinači, odnosno ukine i predmet vrati na ponovno suđenje.

U odgovoru na reviziju tuženi i umješak na strani tuženog predlažu da se revizija odbije.

Revizija nije osnovana.

Predmet spora u ovoj parnici je primarni tužbeni zahtjev tužioca da se utvrdi da je stekao pravni osnov za sticanje prava vlasništva i posjeda na nekretnini koja se nalazi u mjestu D., u ulici ..., Grad B., upisana u list nepokretnosti br. 47/0 k.o D., označena kao k.p. broj 839/1 zvana o. u naravi stambena zgrada površine 51 m², dvorište površine 307 m² i k.p. broj 839/2 zvana p. u naravi ostali objekti površine 15 m² i pašnjak 1. klase površine 201 m², što je tuženi dužan priznati, trpjeti

i dozvoliti da se tužilac na osnovu ove presude na gore navedenoj nekretnini, uknjiži kao vlasnik sa djelom 1/1 u listu nepokretnosti br. 47/0 k.o. D..

Eventualnim tužbenim zahtjevom tužilac traži da se utvrdi da je on na predmetnim nekretninama po osnovu građenja stekao pravo vlasništva, na objektu i zemljištu na kome je isti objekat izgrađen, kao i na zemljištu potrebnom za korišćenje objekta, te da se nametne obaveza tuženom da to prizna i dozvoli da se tužilac upiše kao vlasnik istih nekretnina sa dijelom 1/1.

Iz stanja spisa proizlazi da je u predmetnoj pravnoj stvari presudom Osnovnog suda u Bijeljini broj 80 0 P 128071 21 P od 20.05.2022. godine djelimično usvojen primarni tužbeni zahtjev i utvrđeno da je tužilac stekao pravni osnov za sticanje prava vlasništva i posjeda na nekretnini koja se nalazi u mjestu D., u ulici ..., Grad B., upisana u list nepokretnosti br. 47/0 k.o. D. označena kao k.p. broj 839/1 zvana o. u naravi stambena zgrada površine 51 m², dvorište površine 307 m² i k.p. broj 839/2 zvana p. u naravi ostali objekti površine 15 m² i pašnjak 1. klase površine 201 m², i to sa dijelom od ½, što je tuženi Đ.M. dužan priznati, trpjeti i dozvoliti da se tužilac na osnovu ove presude, a na gore navedenoj nekretnini, uknjiži kao suvlasnik sa udjelom 1/2 u listu nepokretnosti br. 47/0 k.o. D., dok je u preostalom dijelu primarni tužbeni zahtjev odbijen.

Rješenjem Okružnog suda u Bijeljini broj 80 0 P 128071 22 Gž od 14.12.2022. godine povodom žalbe tužioca prvostepena presuda je ukinuta i predmet je vraćen prvostepenom sudu na ponovno suđenje.

U ponovnom postupku prvostepeni sud je rješenjem broj 80 0 P 128071 23 P 2 od 17.02.2023. godine tužiocu vratio tužbu radi ispravke i dopune, tako što će tužbom kao tuženu da obuhvati i Đ.J. Tužilac nije u ostavljenom roku postupio po navedenom rješenju nego je sudu dostavio podnesak naslovljen kao izjašnjenje na rješenje suda u kojem je naveo da je pomenuto rješenje nezakonito i neosnovano, te da Đ.J. ne može biti stranka u ovom postupku, pa da stoga istu nije obuhvatio tužbom kao tuženu, te je pored toga tužilac sudu dostavio i podnesak koji je naslovljen kao uređena tužba, a u istom je kao tuženog označio samo Đ.M., koji je i prvobitnom tužbom bio označen kao tuženi.

Cijeneći da tužilac u ostavljenom roku nije otklonio navedeni nedostatak, zbog koga se po tužbi ne može postupati, jer je tužbom kao nužni i jedinstveni suparničar morala biti obuhvaćena i Đ.J., prvostepeni sud je pozivom na odredbu člana 366. Zakona o parničnom postupku („Službeni glasnik RS“ broj 58/03, 85/03, 74/05, 63/07, 49/09, 61/13 i 27/24, u daljem tekstu: ZPP), člana 66, člana 295. stav 4. i člana 336. istog zakona, rješenjem broj 80 0 P 128071 23 P 2 od 24.03.2023. godine tužbu odbacio.

Drugostepeni sud je rješenjem broj 80 0 P 128071 23 Gž 2 od 09.06.2023. godine žalbu tužioca odbio i prvostepeno rješenje potvrdio, temeljem odredbe člana 235. tačka 2. ZPP.

Obrazložio je da je u prethodnoj drugostepenoj odluci broj 80 0 P 128071 22 Gž od 14.12.2022. godine ukazano da iz činjeničnog stanja koje je utvrđeno u prvostepenoj odluci proizilazi da su predmetne nekretnine stečene za vrijeme trajanja bračne zajednice između tužioca i umješača i da je J.M. morala prije svega učestvovati u ovom postupku kao stranka, a ne kao

umješač, ali da tužilac nije htio da tužbom obuhvati istu kao parničnu stranku, odnosno da istu tuži pored tuženog M.Đ. na kome se sporne nekretnine prema stanju spisa samo formalno vode. Shodno tome, drugostepeni sud nalazi da je u ranijoj drugostepenoj odluci ukazano da J.Đ. mora da učestvuje kao stranka u postupku, kao jedinstveni nužni suparničar, bilo na tužilačkoj, bilo na tuženoj strani, te da je prvostepeni sud pravilno postupio kada je naložio tužiocu da tužbom obuhvati i umješača J.Đ. kao nužnog jedinstvenog suparničara, koja mora učestvovati u ovom postupku, a s obzirom da ista nije htjela pristupiti tužbi.

Pobijano rješenje je pravilno i revizijom se ne dovodi u pitanje.

Tužilac svoj zahtjev temelji na tome da je sa tuženim bio u tazbinskom srodstvu od 30.07.2005. godine do 29.01.2021. godine, da je dana 06.10.2015. godine kupio predmetne nekretnine od prodavca S.Ž., da je prilikom kupovine sa tuženim postigao dogovor da se tuženi pojavi kao kupac, te samo formalno upiše kao vlasnik nekretnina iz praktičnih razloga (radi pribavljanja neophodnih odobrenja za gradnju porodičnog stambenog objekta jer je tužilac bio odsutan zbog poslovnih obaveza u B.), a da će nakon useljenja tužioca biti izvršen prenos vlasništva sa tuženog na tužioca, da je vlastitim sredstvima sagradio objekat u kome živi od maja mjeseca 2019. godine, a da tuženi odbija da prenese pravo svojine na tužioca.

U toku postupka tužilac je između ostalog naveo (iskaz na ročištu 20.04.2022. godine) da je sa porodicom od 2013. godine živio kod tuženog u domaćinstvu, da mu je novac za kupovinu placa dao njegov otac, da je ta sredstva uložio u izgradnju njegove kuće, odnosno za sebe i svoju porodicu, da je tuženi u izjavi potvrdio njihov dogovor da se tuženi uknjiži kao kupac iz praktičnih razloga, da su kuću 2016. godine počeli graditi tužilac i kćerka tuženog (njegova tadašnja supruga od koje se razveo 2021. godine), te da će tuženi po useljenju planiranom 2019. godine nekretninu prevesti na tužioca zato što su tužilac i kćerka tuženog njihovim sredstvima ulagali, što znaju svi prijatelji tužioca i zajednička familija.

Tuženi nije sporio činjenicu da je tužilac sa njegovom kćerkom J.M. i njihovom djecom od 2013. godine živio u njegovom domaćinstvu, da je zaključen kupoprodajni ugovor na osnovu koga je on uknjižen kao vlasnik, ali je osporavao da je samo tužilac kupio plac i gradio kuću, tvrdeći da su tužilac i kćerka tuženog vlastitim sredstvima kupili plac, a 2016. godine vlastitim sredstvima otpočeli i gradnju porodične kuće koju su završili i u istu uselili, te da im je i tuženi pomagao u gradnji.

Kod ovakvog stanja činjenica, proizilazi da su predmetne nekretnine, koje su upisane na tuženog, stečene za vrijeme trajanja bračne zajednice između tužioca i umješača i da prema odredbi člana 270. stav 5. Porodičnog zakona („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj: 54/02, 41/08 i 63/14 – u daljem tekstu PZ), predstavljaju zajedničku imovinu bračnih supružnika koja je jedan je od oblika zajedničke svojine, koja može postojati u slučajevima i pod uslovima određenim zakonom i predstavlja svojinu više lica na nepodjeljenoj stvari, kada su njihovi udjeli određivi, ali nisu unaprijed određeni.

S obzirom na navedeno, i po ocjeni ovog suda, ovdje se radi o jedinstvenom nužnom suparničarstvu prema propisima materijalnog prava, koje postoji u parnicama povodom nedjeljivih stvarnih prava, u imovinskim, porodičnim, stambenim i drugim sporovima, pa se shodno odredbi člana 366. ZPP, zbog prirode zajedničkog pravnog odnosa i nedjeljivosti predmeta spora i dejstvo presude odnosi prema svim sudionicima pravnog odnosa, zbog čega u takvoj parnici više lica mora

učestvovati na aktivnoj ili pasivnoj strani da bi vođenje parnice bilo dopušteno, odnosno da bi se stvorili procesni uslovi za vođenje postupka. Neobuhvatanje u sporu nekog od lica koja spadaju u krug nužnih jedinstvenih suparničara predstavlja nedostatak stranačke sposobnosti, jer nužno jedinstveno suparničarstvo ne dopušta da neko ko je subjekat materijalno pravnog odnosa bude izvan procesne zajednice suparničarstva.

Zbog toga je, suprotno prigovorima revidenta, pravilno drugostepeni sud zaključio da je J.M. morala učestvovati u ovom postupku kao stranka, a ne kao umješak, bilo da pristupi tužbi, ili da je tužilac označi kao tuženu pored već tuženog Đ.M. na kome su sporne nekretnine upisane.

Pogrešno revident smatra da je prvostepeni sud prije svega propustio da pozove J.M. da pristupi tužbi, jer za naknadno aktivno suparničarstvo novi tužilac koji pristupa tužbi mora pristupanjem manifestovati volju za to, budući da je tužba jednostrana, dispozitivna parnična radnja, zbog čega sud ne može pozivati bilo koje lice da pristupi tužbi.

Ali, u situaciji kad J.M. nije pristupila tužbi, a radi se o nužnom jedinstvenom suparničarstvu, pravilno je prvostepeni sud temeljem odredbe člana 336. ZPP pozvao tužioca da otkloni nedostatke tužbe i kao tuženu označi i J.M., te ga upozorio na posljedice nepostupanja, a nakon što tužilac nije postupio po nalogu suda stekli su se uslovi za odbacivanje tužbe.

Na osnovu navedenog odlučeno je kao u izreci temeljem odredbe člana 248. u vezi sa članom 254. stav 4. ZPP.

Predsjednik vijeća
Violanda Šubarić

Za tačnost otpravka ovjerava
Rukovodilac sudske pisarnice
Biljana Aćić